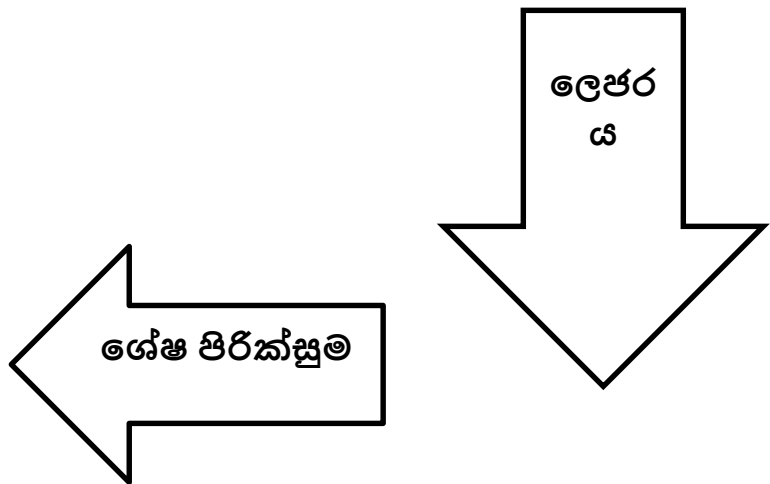

ගිණුම්කරණ ක්‍රියාවලිය

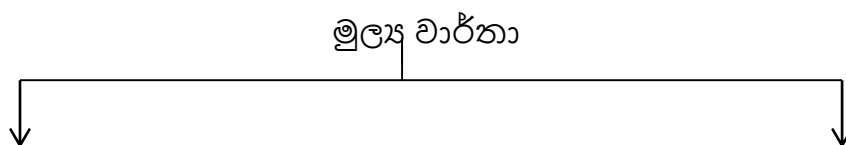
- මූල්‍ය ප්‍රකාශ**
1. විස්තීර්ණ අදායම් ප්‍රකාශය
 2. මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය / ශේෂ පත්‍රය
 3. ස්කන්ධ / හිමිකම් වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශය
 4. මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය
 5. ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා

මූල්‍ය ප්‍රකාශ යනු,

මූල්‍ය ප්‍රකාශයක් යනු ආයතනයේ මූල්‍ය තත්වය සහ ගනුදෙනු පිළිබඳ ව්‍යුහාත්මක මූල්‍යමය ඉදිරිපත් කිරීමකි. එනම් ආර්ථික ඒකකය / ගිණුම්කරණ ඒකකයක ගිණුම් කලපරිච්චේදයක් තුළ සිදු වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් නිසා පැන නැගුණු මූල්‍ය ප්‍රතිඵල, මූල්‍ය තත්වයන් හා මුදල් ප්‍රවාහය වෙනස්වීම මනිනු ලබන ගිණුම් / වාර්තා මූල්‍ය ප්‍රකාශ නම් වේ.

ගිණුම්කරණ වාර්තා

විශේෂිත පරමාර්ථ වාර්තා
වාර්තා

පොදු පරමාර්ථ

විශේෂිත පරමාර්ථ වාර්තා

විශේෂිත මූල්‍ය වාර්තා බිහිකරනුයේ භාවිත කරන්නන්ගේ විශේෂිත අවශ්‍යතා පදනම් කොටගෙන වන අතර එවැනි වාර්තා ලබා ගැනීමට ඔවුන්ට අධිකාරිය බලයක් ඇත. අලෙවි, නිෂ්පාදන, මූල්‍ය, මානව සම්පත්, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන, තොරතුරු පද්ධති සහ සාමාන්‍ය කළමනාකරුවන් වැනි අභ්‍යන්තර කළමනාකරුවන් මෙන්ම බැංකු, අදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වැනි ආයතනයන්ටද විශේෂිත පරමාර්ථ මූල්‍ය වාර්තා ලබා ගැනීමේ අධිකාරියක් ඇත.

පොදු පරමාර්ථ වාර්තා

අභ්‍යන්තර (අයිතිකරුවන්, කළමනාකරුවන්, සේවකයින්) හා භාහිර සම්පත් සපයන්නන් (ණයහිමියන් සහ ආයෝජකයින්) භාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගන්නන් (ගනුදෙනුකරුවන්) ව්‍යාපාර කටයුතු විමර්ශනය කරන්නන් (වෘත්තීය සමිති, සේවා යෝජකයන්, රාජ්‍ය නියෝජිත ආයතන) වැනි අභ්‍යන්තර හා භාහිර තීරණ ගන්නන් ගිණුම්කරණ තොරතුරු පදනම් කරගෙන විවිධ තීරණ ගනී. මෙවැනි භාවිතා කරන්නන් විසින් පහත ප්‍රශ්න මතු කරනු ඇත.

- මෙම ව්‍යාපාරයේ මුදල් ආයෝජනය කළ යුතුද?
- ව්‍යාපාරයට ණය ලෙඩ ලබා දෙන මුදල් ආපසු ගෙවීමට ඇති හැකියාව?
- ව්‍යාපාරයේ ඉපයීම් හැකියාව කුමක් ද?
- මූල්‍යමය වශයෙන් ව්‍යාපාරය ශක්තිමත් ද?

මේ ප්‍රශ්න විසඳා ගැනීම සඳහා ගිණුම්කරණ ක්‍රියාවලියෙන් පොදු පරමාර්ථ මූල්‍ය වාර්තා නමැති නිමැවුම බිහිකරන අතර ඒවා පහත උපාංග වලින් සමන්විත වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශ වල අංග / මූලිකාංග

1. විස්තීර්ණ අදායම් ප්‍රකාශය (Comprehensive Income Statement)
2. මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය / ශේෂ පත්‍රය (Statement of Financial Position)
3. ස්කන්ධ / හිමිකම් වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශය (Statement of Changes in Equity)
4. මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය (Cash Flow Statement)

5. ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා විස්තරාත්මක සටහන් (Accounting Policies & Explanatory Notes)

තනි පුද්ගල ව්‍යාපාරයක මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කිරීමේ වැදගත්කම

1. ව්‍යාපාරයේ දළ ලාභය එළිදැක්වීමට.
2. ශුද්ධ ලාභය හෝ අලාභය එළි දැක්වීම.
3. ලභාදයීත්වය පිලිබඳ තොරතුරු සැපයීම.
4. වියදම් පාලනයට රුකුලක් වීම.
5. මූල්‍ය තත්වය පිලිබඳ තොරතුරු සැපයීම.

අදායම් ප්‍රකාශය

වෙළඳ හා ලාභාලාභ ගිණුම

යම්කිසි ගිණුම් කලපරිච්චේදයක් තුළදී ව්‍යාපාරයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵල එනම් ශුද්ධ ලාභය හෝ අලාභය ගණනය කරන ප්‍රකාශය නැතහොත් අවසාන ගිණුම වෙළඳ හා ලාභාලාභ ගිණුම වේ.

වෙළඳ ගිණුම

යම්කිසි ව්‍යාපාර ඒකකයක විකුණුම් හා විකුණුම් පිරිවැය සංසන්දනය කරමින් එහි ප්‍රතිඵලය වන දළ ලාභය හෝ අලාභය සොයාගැනීම සඳහා / ගණනය කිරීම සඳහා පිළියෙල කරන ගිණුම / ප්‍රකාශය මේ නමින් හැඳින් වේ.

$$\text{දළ ලාභය} = \text{ශුද්ධ විකුණුම්} - \text{විකුණුම් පිරිවැය}$$

$$\text{ශුද්ධ විකුණුම්} = \text{විකුණුම්} - \text{ආපසු එවුම්}$$

විකුණුම් පිරිවැය

යම් ගිණුම් කලපරිච්චේදයක් තුළ භාණ්ඩයන්ගේ පිරිවැය, විකුණුම් පිරිවැය ලෙස හැඳින්වේ.

$$\text{විකුණුම් පිරිවැය} = \text{මුල් නිමි තොගය} + \text{ගැනුම් පිරිවැය} -$$

අවසාන නිමි තොගය

ගැනුම් පිරිවැය = ගැනුම් + නිරු ගාස්තු + ගුදම් ගාස්තු + ගෙන එම කුලී + සෘජු වේනන - ආපසු යැවුම්

1. ABC ව්‍යාපාරයේ 2016.03.31 දිනට ශේෂ පිරික්සුමෙන් උපුටා ගත තොරතුරු පහත දැක්වේ.

	රු		රු
විකුණුම්	850,000	ගෙන ඒමේ කුලී	6,000
ආපසු එවුම්	6,500	නිරු ගාස්තු	4,000
මුල් තොගය (නිමි තොගය)	15,000	ගුදම් ගාස්තු	2,000
ගැනුම්	350,000	ආපසු යැවුම්	4,500

2016.03.31 ඉතිරි නිමි තොගයේ වටිනාකම රු. 15,000 කි.

මෙමගින් එම ව්‍යාපාරයේ 2016.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වෙළඳ ගිණුම පිළියෙළ කරන්න.

2. X වෙළඳ ව්‍යාපාරයේ ලෙජරයෙන් 2016.12.31 දිනට පහත දැක්වෙන ශේෂයන් උපුටා ගෙන ඇත.

	රු		රු
මුල් තොගය (නිමි තොගය)	6,000	ආපසු යැවුම්	120
ගැනුම්	15,000	නිරු ගාස්තු	400
ආපසු එවුම්	1,500	විකුණුම්	23,500
ගෙන ඒමේ කුලී	200	ගුදම් ගාස්තු	100

බඩු තොගය : නිමි තොගය 2016.12.31 දිනට රු. 5,000 කි.

මෙමගින් එම ව්‍යාපාරයේ 2016.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වෙළඳ ගිණුම පිළියෙළ කරන්න.

3. XY සමාගමේ ගිණුම් පොත් වලින් 2016.03.31 දිනට පහත සඳහන් ශේෂයන් කිහිපය උපුටාගෙන ඇත.

රු

ACCOUNTING

FOR G.C.E. ADVANCED LEVEL

අත්පිට විකුණුම්	75,000
ණයට විකුණුම්	
	95,000
2015.04.01 තොගය	4,000
ආපසු එවුම්	6,000
ණයට ගැනුම්	
	18,500
අත්පිට ගැනුම්	
	37,500
ගෙන ඒමේ කුලී	500
2016.03.31 දිනට බඩු තොගයේ වටිනාකම	
	12,500

මෙමගින් එම ව්‍යාපාරයේ 2016.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වෙළඳ ගිණුම පිළියෙළ කරන්න.

වෙළඳ ගිණුමක දළ ආකෘතිය - සිරස් ආකෘතිය

.....ව්‍යාපාරයේ

.....දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වෙළඳ ගිණුම

	රු	රු
විකුණුම්	X X X	
ආපසු එවුම්	(X X)	X X X
<u>විකුණුම් පිරිවැය</u>		
ආරම්භක තොගය	X X X	
ගැනුම්	X X X	
ගෙන ඒමේ කුලී	X X X	
තීරු බදු හා ආයාත බදු	<u>X X X</u>	
	X X X	
(-)ආපසු යැවුම්	(X X X)	
හානි වූ තොග	(X X X)	
හාණ්ඩ පරිත්‍යාග	<u>(X X X)</u>	
	X X X	
(-)අවසන් තොග	<u>(X X)</u>	(X X X)
දළ ලාභය		<u>X X X</u>

ලාභාලාභ ගිණුම

යම්කිසි ගිණුමකරණ ඒකකයක ගිණුම්කරණ කලපරිච්චේදයක් සඳහා උපයන ලද දළ ලාභය, ශුද්ධ අලාභය / ලාභය බවට පත්කිරීම සඳහා සකස් කරනු ලබන ගිණුම හෙවත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනය මේ නමින් හැඳින්වේ.

ශුද්ධ ලාභය = දළ ලාභය + අනෙකුත් අයභාර අදායම් - අනෙකුත් අයභාර වියදම්

අනෙකුත් වියදම් වෙනත් හා පරිපාලන වියදම් වෙනත් වියදම් = විකිණීමේ හා බෙදාහැරීමේ වියදම් + ආයතන මූල්‍ය හා වෙනත් වියදම් +

විකිණීමේ හා බෙදාහැරීමේ වියදම්

ව්‍යාපාරයේ විකුණුම් ප්‍රවර්ධනය ඇතිකිරීමටත්, විකුණුම් ධාරිතාව වැඩි කරගැනීමටත් හා බෙදාහැරීමේ කටයුතු වෙනුවෙන් දරනු ලබන වියදම් විකිණීමේ හා බෙදාහැරීමේ වියදම් වේ.

උදා : ප්‍රචාරණ ගාස්තු, ඇසුරුම් ගාස්තු, විකුණුම් වියදම්, ගමන් වියදම්, විකුණුම් සේවක කොමිස්, මෝටර් රථ ක්ෂය, මෝටර් රථ අලුත්වැඩියා වියදම්.

ආයතන හා පරිපාලන වියදම්

ව්‍යාපාරය මනාව පාලනය කිරීම වෙනුවෙන් දරනු ලබන වියදම් පරිපාලනමය වියදම් ලෙස හැඳින්වේ.

උදා : රක්ෂණ ගාස්තු, සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් වියදම්, වරිපනම් ගාස්තු, වැටුප් හා වේතන, විදුලි ගාස්තු, ආයතනික කුලී, නැපැල් ගාස්තු, සේවක භාරකාර අරමුදල් වියදම්, ගොඩනැගිලි ක්ෂය, යන්ත්‍ර ක්ෂය.

මූල්‍ය හා වෙනත් වියදම්

ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය මූල්‍ය සම්පාදනය සිදුකිරීමේදී දැරීමට සිදුවන වියදම් සහ වෙළඳ හා ලාභාලාභ ගිණුමේ මෙතෙක් කිසිදු වර්ගීකරණයකට ලක් නොවූ අයභාර වියදම් මූල්‍ය හා වෙනත් වියදම් වේ.

උදා : බැංකු ණය, අසිරා පොලී, බැංකු ගාස්තු, ගිනි හානි අලාභ, මුදල් වංචා, සොරසතුරු අලාභ, ජංගම නොවන වත්කම් විකිණීමේ අලාභ, ආයෝජන

ACCOUNTING

FOR G.C.E. ADVANCED LEVEL

විකිණීමේ අලාභ.

- ❖ ගනිදු ව්‍යාපාරයේ 2015.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ශේෂ පිරික්සුමෙන් උපුටා ගත් තොරතුරු පහත දැක්වේ.

	රු		රු
දළ ලාභය	856,000	කාර්යාල උපකරණ ක්ෂය	900
අනෙකුත් අදායම්		ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා වියදම්	200
ලද විකුණුම් කොමිස්	560	ලී බඩු අලුත්වැඩියා වියදම්	150
ලද වට්ටම්	250	බෙදාහැරීමේ වියදම්	
ලැබූ ණය පොලී	250	විකුණුම් සේවක කොමිස්	600
ලැබූ කොමිස්	700	ප්‍රචාරණ වියදම්	5,900
පරිපාලන වියදම්		දුන් වට්ටම්	610
වැටුප් හා වේතන	14,500	ගෙනයාමේ වියදම්	2,500
ගෙවල් කුලී හා වරිපනම්	12,500	මෝටර් රථ අලුත්වැඩියා වියදම්	6,300
රක්ෂණ වියදම්	6,300	මූල්‍ය වියදම්	
විදුලිය හා දුරකථන	2,500	ණය පොලී	500
නීති ගාස්තු	500	මුදල් වංචා	800
විගණන ගාස්තු	900	බැංකු ගාස්තු	400

ඉහත තොරතුරු උපයෝගී කරගනිමින් 2015.03.31 දිනට ලාභාලාභ ගිණුම පිළියෙල කරන්න.

- ❖ දවින් ව්‍යාපාරයේ 2016.12.31 දිනට ව්‍යාපාරයේ පැවති මූල්‍ය තොරතුරු කිහිපහයක් පහත දැක්වේ.

	රු		රු
දළ ලාභය	45,000	මුදල් වංචා	600
ලද වට්ටම්	500	ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා වියදම්	900
ලැබූ ණය පොලී	600	ලී බඩු අලුත්වැඩියා වියදම්	750
රක්ෂණ වියදම්	3,500	වැටුප් හා වේතන	640
විදුලිය හා දුරකථන	1,400	ගෙවල් කුලී හා වරිපනම්	1,260
දුන් වට්ටම්	600	කාර්යාල උපකරණ ක්ෂය	4,500
ගෙනයාමේ වියදම්	300	විගණන ගාස්තු	700
ණය පොලී	800	නොග හානි	900
මෝටර් රථ ක්ෂය	6,500		

ACCOUNTING

FOR G.C.E. ADVANCED LEVEL

මෙම තොරතුරු උපයෝගී කරගනිමින් මෙම ව්‍යාපාරයේ 2016.12.31 දිනෙන් අවසන් සඳහා ලාභාලාභ ගිණුම පිළියෙල කරන්න.

❖ අෂිතියේ ව්‍යාපාරයේ 2016.03.31 දිනට ව්‍යාපාරයේ පැවති මූල්‍ය තොරතුරු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

	රු		රු
දළ අලාභය	5600	ලැබූ ණය පොලී	500
ලද වට්ටම්	800	රක්ෂණ වියදම්	800
මුදල් වංචා	500	විදුලිය හා දුරකථන	8,900
ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා වියදම්	6,300	ලී බඩු අලුත්වැඩියා වියදම්	650
දුන් වට්ටම්	100	වැටුප් හා වේතන	9,800
ගෙනයාමේ වියදම්	500	ගෙවල් කුලී හා වරිපනම්	6,300
ණය පොලී	980	වරිපනම්	560
මෝටර් රථ ක්ෂය	5,600	විවිධ වියදම්	890
කාර්යාල උපකරණ ක්ෂය	3,650	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් වියදම්	560
විගණන ගාස්තු	250	සේවක භාරකාර අරමුදල් වියදම්	360
නොග හානි	120	ගැනුම්	25,600

මෙම තොරතුරු උපයෝගී කරගනිමින් මෙම ව්‍යාපාරයේ 2016.03.31 දිනෙන් අවසන් සඳහා ලාභාලාභ ගිණුම පිළියෙල කරන්න.

ලාභාලාභ ගිණුමක දළ ආකෘතිය - සිරස් ආකෘතිය

..... ව්‍යාපාරයේ

..... දිනෙන් අවසන් සඳහා ලාභාලාභ

ගිණුම

දළ ලාභය		X X X
වෙනත් අදායම්		
ලද වට්ටම්	XX	
ලැබූ පොලී	XX	
ලැබූ කොමිස්		XX
දේපළ විකුණුම් ලාභ		XX XX
		X X X
Dinith Kularathna		8
FINANCIAL STATEMENTS		

ACCOUNTING

FOR G.C.E. ADVANCED LEVEL

බෙදාහැරීමේ වියදම්

විකුණුම් කොමිස්	XX	
ප්‍රචාරණ	XX	
බෝල් ණය	XX	
අඩමාන ණය	XX	
රථ ක්ෂය	XX	
බෙදාහැරීමේ වියදම්	XX	(XXX)

පරිපාලන වියදම්

වැටුප් හා වේතන	XX	
සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් වියදම්	XX	
සේවක භාරකාර අරමුදල් වියදම්	XX	
විදුලිය	XX	
දුරකථන	XX	
රක්ෂණ	XX	
වර්ෂනම්	XX	
තැපැල්	XX	
සේවක ප්‍රසාද දීමනා	XX	
ගොඩනැගිලි කුලී	XX	
ගොඩනැගිලි ක්ෂය	XX	
ලිපි ද්‍රව්‍ය වියදම්	XX	(XXX)

මූල්‍ය හා වෙනත් වියදම්

තොග කපා හැරීම	XX	
දේපල විකුණුම් අලාභ	XX	
තොග හානි අලාභ	XX	
බැංකු ණය පොලී	XX	
බැංකු ගාස්තු	XX	(XXX)
වර්ෂයේ ශුද්ධ ලාභය ප්‍රාග්ධන ගිණුමට මාරු කලා		XX

❖ ඉෂ්ති සමාගමේ ගිණුම් පොත් වලින් 2016.03.31 දිනට පහත සඳහන් ශේෂයන් කිහිපය උපුටා ගෙන ඇත.

	රු		රු
විකුණුම්	850,000	ගෙන ඒමේ කුලී	6,000
ආපසු එවුම්	6,500	නිරු ගාස්තු	4,000

ACCOUNTING

FOR G.C.E. ADVANCED LEVEL

මුල් තොගය (නිමි තොගය)	15,000	ගුදමි ගාස්තු	2,000
ගැනුම්	350,000	ආපසු යැවුම්	4,500
ලද විකුණුම් කොමිස්	560	කාර්යාල උපකරණ ක්ෂය	900
ලද වට්ටම්	200	ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා වියදම්	200
ලැබූ ණය පොලී	250	ලී බඩු අලුත්වැඩියා වියදම්	150
ලැබූ කොමිස්	800	ණය පොලී	500
බැංකු ගාස්තු	400	විකුණුම් සේවක කොමිස්	600
වැටුප් හා වේතන	14,500	ප්‍රචාරණ වියදම්	5,920
ගෙවල් කුලී හා වරිපනම්	12,500	දුන් වට්ටම්	680
රක්ෂණ	6,300	ගෙනයාමේ වියදම්	2,500
විදුලිය හා දුරකථන	2,500	මෝටර් රථ අලුත්වැඩියා වියදම්	6,300
නීති ගාස්තු	500	මුදල් වංචා	800
විගණන ගාස්තු	900		

මෙමගින් එම ව්‍යාපාරයේ 2016.03.31 31 දිනෙන් අවසන් සඳහා ලාභාලාභ ගිණුම පිළියෙල කරන්න.

❖ වීරසේකර වෙළඳ ව්‍යාපාරයේ ලෙජරයෙන් 2016.12.31 දිනට පහත දැක්වෙන ශේෂයන් උපුටා ගෙන ඇත.

	රු		රු
මුල් තොගය (නිමි තොගය)	6000	ආපසු යැවුම්	100
ගැනුම්	15,000	නීරු ගාස්තු	400
ආපසු එවුම්	1,500	විකුණුම්	23,500
ගෙන ඒමේ කුලී	300	සේවක භාරකාර අරමුදල් වියදම්	300
තොග හානි	100	ලැබූ ණය පොලී	560
ලද වට්ටම්	800	රක්ෂණ	870
ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා වියදම්	6,300	විදුලිය හා දුරකථන	8,900
දුන් වට්ටම්	200	ලී බඩු අලුත්වැඩියා වියදම්	650
ගෙනයාමේ වියදම්	500	වැටුප් හා වේතන	9,870
ණය පොලී	900	ගෙවල් කුලී හා වරිපනම්	6,300

ACCOUNTING

FOR G.C.E. ADVANCED LEVEL

මෝටර් රථ ක්ෂය	5,600	වර්ෂනම්	560
කාර්යාල උපකරණ ක්ෂය	3,600	විවිධ වියදම්	800
විගණන ගාස්තු	250	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් වියදම්	560
මුදල් වංචා	500		

2016.12.31 දිනට බඩු නොගයේ වටිනාකම රු 500 කි.

මෙමගින් එම ව්‍යාපාරයේ 2016.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වෙළඳ හා ලාභාලාභ ගිණුම පිළියෙල කරන්න.

❖ සුරැපිනි ව්‍යාපාරයේ 2016.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පහත තොරතුරු මගින් වෙළඳ හා ලාභාලාභ ගිණුම පිළියෙල කරන්න.

	රු		රු
අත්පිට විකුණුම්	125,000	ලද වට්ටම්	5,600
ණයට විකුණුම්	1254,000	මුදල් වංචා	6,300
2015.04.01 නොගය	651,000	ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා වියදම්	3,900
ආපසු එවුම්	6,300	දුන් වට්ටම්	9,800
අත්පිට ගැනුම්	1990,000	ගෙනයාමේ වියදම්	5,000
ණයට ගැනුම්	254,000	ණය පොලී	55,000
ගෙන ඒමේ කුලී	2,600	ලී බඩු අලුත්වැඩියා වියදම්	44,000
මෝටර් රථ ක්ෂය	6,300	වැටුප් හා වේතන	88,000
කාර්යාල උපකරණ ක්ෂය	4,500	ගෙවල් කුලී හා වර්ෂනම්	69,000
විගණන ගාස්තු	18,000	වර්ෂනම්	556,000
නොග හානි	5,000	විවිධ වියදම්	49,000
ලැබූ ණය පොලී	56,000	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් වියදම්	5,800
රක්ෂණ	35,000	දුරකථන ගාස්තු	8,700
විදුලිය	269,000	ගුදුම් ගාස්තු	300
සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් වියදම්	36,000	ආපසු යැවුම්	6,500

2016.03.31 දින නිමි නොගයේ වටිනාකම රු 5600 කි.

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය / ශේෂ පත්‍රය

ව්‍යාපාර ඒකකයක යම් කිසි දිනකට ව්‍යාපාරයේ **මූල්‍ය තත්ත්වය** පෙන්වුම් කිරීම සඳහා සකස් කරන ලද ප්‍රකාශය මෙයින් අදහස් වේ. එනම් යම් කිසි දිනකට

ACCOUNTING

FOR G.C.E. ADVANCED LEVEL

ව්‍යාපාරය සතු සම්පත් හා එහි හිමිකාරීත්වය පෙන්වුම් කරන ප්‍රකාශනය මෙයින් අදහස් වේ.

එමෙන්ම ශේෂ පත්‍රය තුළින් මූලික ගිණුම්කරණ සමීකරණය නිරූපණය කෙරේ.

$$\text{හිමිකම} + \text{වගකීම්} = \text{වත්කම්}$$

❖ පැතුම් ව්‍යාපාරයේ 2016.03.31 දිනට පැවැති වත්කම් / වගකීම් / හිමිකම් පහතින් දැක්වේ. එම තොරතුරු ඇසුරෙන් 2016.03.31 දිනට ශේෂ පත්‍රය පිළියෙල කරන්න

	රු
ප්‍රාග්ධන ගිණුම 01.04.2015	950,000
2016.03.31 දිනට ශුද්ධ ලාභය	65,000
ගැනීම්	500
බැංකු ණය	754,000
උකස් ණය	12,500
උපචිත වියදම්	350
ණයහිමියෝ	12,580
බැංකු අයිරාව	3,650
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	658,000
යන්ත්‍රෝපකරණ	253,600
මෝටර් රථ	125,400
ලී බඩු හා සවිකිරීම්	96,220
කිරීනිනාමය	45,000
ආයෝජනය	12,000
ස්වාධිකාරය	3,600
වෙළඳ ලකුණ	1,250
අවසන් බඩු නොගය	3,650
ණය ගැනියෝ	23,000
කලින් ගෙවූ වියදම්	12,500
ලැබිය යුතු අදායම්	14,000
මුදල් ශේෂය	589,860

❖ සුපිරි වෙළඳ ව්‍යාපාරයේ ලෙජරයෙන් 2013.03.31 දිනට පහත දැක්වෙන ශේෂයන් උපුටාගෙන ඇත.

	රු
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	215,000

ACCOUNTING

FOR G.C.E. ADVANCED LEVEL

කාර්යාල උපකරණ	12,500
ලී බඩු හා සවිකිරීම්	32,500
ආයෝජනය	25,000
අවසන් බඩු නොගය	1,250
ණය ගැනියෝ	4,500
ඉතිරිකිරීමේ බැංකු ශේෂය	2,100
බැංකු ජංගම ගිණුමේ ශේෂය	12,540
අත ඉතිරි මුදල්	2,500
ණයහිමියෝ	56,000
ණය - ලංකා බැංකුව	126,300
උපවින වියදම්	2,580
බැංකු අභිරාව	12,540
ප්‍රාග්ධන ශේෂය	32,500
වර්ෂයේ ගුද්ධ ලාභය	78,220
වර්ෂයේ ගැනිලි	250

මෙමගින් එම ව්‍යාපාරයේ 2016.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ශේෂ පත්‍රය පිළියෙල කරන්න.

ශේෂ පත්‍රයේ දල ආකෘතිය - සිරස් ආකෘතිය

.....ව්‍යාපාරයේ

.....දිනට ශේෂ පත්‍රය

වත්කම්	රු	රු	රු
ජංගම නොවන වත්කම්			
දේපල පිරිසන හා උපකරණ	පිරිවැය	සමු. ක්ෂය	ගු.අගය
ඉඩම්	X X X	X X X	X X X
ගොඩනැගිලි	X X X	X X X	X X X
මෝටර් රථ	X X X	X X X	X X X
යන්ත්‍ර උපකරණ	X X X	X X X	X X X
ලී බඩු	X X X	X X X	X X X
	X X X	X X X	X X X
අස්පෘශ්‍ය වත්කම්		X X X	
කීර්තිනාමය		X X X	
ස්වාධිකාරය		X X X	X X X
වෙළඳ ලකුණ		X X X	X X X
ආයෝජන			
ස්ථාවර තැන්පතු		X X X	
ජංගම වත්කම්	X X X		

ACCOUNTING

FOR G.C.E. ADVANCED LEVEL

නොග	(X X X)		
වෙළඳ ණය ගැනියෝ / ලැබිය යුතු ගිණුම්		XXX XXX XXX	
අඩමාන ණය වෙන්කිරීම		XXX	
ලැබිය යුතු අදායම්		XXX	
කෙටිකාලීන ආයෝජන		XXX	XXX
ඉදිරියට ගෙවූ වියදම්			XXX
බැංකු මුදල්			
මුළු වත්කම්		XXX (XXX)	XXX
ස්කන්ධය හා බැරකම්			XXX
මූල ප්‍රාග්ධනය			
ශුද්ධ ලාභය		XXX	
(-) ගැනිලි		XXX	
අග ප්‍රාග්ධනය			XXX
ජංගම නොවන බැරකම්			
උකස් ණය		XXX	
දිගුකාලීන ණය		XXX	
		XXX	XXX
ජංගම බැරකම්			XXX
වෙළඳ ණය හිමියෝ			
ගෙවිය යුතු වියදම්			
බැංකු අයිරා			
මුළු ස්කන්ධය හා බැරකම්			

❖ උවිදු කේවල ස්වෘමි ව්‍යාපාරයේ 2016.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පහත තොරතුරු මගින් මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කරන්න.

	හර රු	බැර රු
ප්‍රාග්ධන ගිණුම		135,500
විකුණුම්		178,150
ණය හිමියෝ		38,000
ගැනුම්	56,000	
විවිධ අදායම්		3,300
බැංකු ණය		20,000
ලැබූ කඩකුලි		3,400

ACCOUNTING

FOR G.C.E. ADVANCED LEVEL

සිත්තකිකර ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි (පිරිවැයට)	245,000	
යන්ත්‍රෝපකරණ (පිරිවැයට)	125,000	
මෝටර් වාහන (පිරිවැයට)	175,000	
ලද වට්ටම්		3,200
ප්‍රචාරණය	9,800	
ආපසු එවුම්	800	
ආපසු යැවුම්		1,600
ගෙන ඒමේ කුලී	4,300	
ගෙන යාමේ කුලී	2,500	
ණය ගැනියෝ	7,800	
විදුලිය	2,000	
රක්ෂණ	8,800	
බොල් ණය	700	
කාර්යාල වියදම්	9,150	
වේතන හා වැටුප්	16,800	
විකුණුම් වියදම්	3,100	
වරපනම්	3,800	
බැංකු ශේෂය		308,200
මුදල් ශේෂය	10,000	
බඩු නොගය 2015.04.01	10,800	
	691,350	691,350

2013.03.31 දිනට බඩු නොගය රු. 28,000 කට තක්සේරු කර ඇත.

- ❖ රොෂාන් ව්‍යාපාරයේ පොත්වලින් 2016.12.31 දිනට උපුටා ගන්නා ලද ශේෂ පිරික්සුම පහත දැක්වේ.

	හර රු	බැර රු
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි - පිරිවැයට	150,000	
ගෘහ භාණ්ඩ - පිරිවැයට	80,000	
යන්ත්‍රෝපකරණ - පිරිවැයට	120,000	
මෝටර් රථ - පිරිවැයට	100,000	
2016.12.31 දිනට ක්ෂය වෙන්කිරීම		
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි		20,000
ගෘහ භාණ්ඩ		10,000
යන්ත්‍රෝපකරණ		60,000
මෝටර් රථ		25,000
ණය ගැනියෝ		
රොෂාන් පෙරේරා	18,000	
විමල් ගජදීර	5,000	

ACCOUNTING

FOR G.C.E. ADVANCED LEVEL

සේනක මෝටර්ස්	7,000	
ණය හිමියෝ		
ප්‍රසන්න ට්‍රේඩර්ස්		15,000
චන්දිමාල් ස්ටෝර්ස්		10,000
දුන් වට්ටම්	2,000	
ලද වට්ටම්		3,000
බෝල් ණය	1,500	
ප්‍රවාහන වියදම්	2,800	
විදුලිය	1,400	
මෝටර් රථ අලුත්වැඩියා	3,000	
වරපනම්	2,200	
රක්ෂණය	1,800	
කාර්යාල වියදම්	4,200	
වේතන හා වැටුප්	15,300	
විකුණුම්		250,000
ගැනුම්	72,000	
ආපසු එවුම්	1,400	
ආපසු යැවුම්		2,800
ගෙන ඒමේ කුලී	4,200	
ණය පොලී	8,200	
ප්‍රචාරණය	4,900	
15% ණය		85,000
ලැබිය යුතු බිල්	2,000	
ගෙවිය යුතු බිල්		4,200
216.01.01 දිනට බඩු නොගය	12,500	
බැංකු අයිරාව		28,000
මුදල් ශේෂය	6,300	
ලැබූ කොමිස්		700
ප්‍රාග්ධනය		112,000
	625,700	625,700

2016.12.31 දිනට බඩුනොගය රු. 28,000 කට තක්සේරු කර ඇත.

ඉහත තොරතුරු උපයෝගී කරගනිමින්

1. 2016.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා විස්තීරණ අදායම් ප්‍රකාශය
2. 2016.12.31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

ACCOUNTING

FOR G.C.E. ADVANCED LEVEL

- ❖ මකුළු සමාගමේ ගිණුම් පොත් වලින් 2016.03.31 දිනට පහත සඳහන් ශේෂ කිහිපය උපුටාගෙන ඇත.

	හර රු	බැර රු
ප්‍රාග්ධනය හා ගැනිලි	24,000	172,500
ගැනුම් / විකුණුම්	420,000	920,000
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි - පිරිවැයට	200,000	
යන්ත්‍රෝපකරණ - පිරිවැයට	100,000	
ඉන්ධන හා බලය	20,000	
වර්පනම්	15,000	
යන්ත්‍ර නඩත්තු වියදම්	14,000	
ප්‍රචාරණය	30,000	
බැංකු ණයෙන් ගෙවූ කොටස	6,500	
තොගය 2015.04.01	2,500	
අයාන බඩු	41,000	
ණය මුදල		50,000
ණය ගැනියෝ / ණය හිමියෝ	60,000	40,000
වේනන	140,000	
බැංකු ණය		100,000
ආයෝජන	160,000	
ආයෝජන අදායම්		42,000
වට්ටම්	2,000	4,000
පරිත්‍යාග	11,000	
සොරාගත් මුදල්	6,000	
නැති වූ තොග	9,000	
ලැබිය යුතු / ගෙවිය යුතු බිල්	75,000	40,000
විදුලිය	32,500	
	1368,500	1368,500

2016.03.31 දිනට බඩුතොගය රු 15,500 කට තක්සේරු කර ඇත.

ඉහත තොරතුරු උපයෝගී කරගනිමින්

1. 2016.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා විස්තීරණ අදායම් ප්‍රකාශය
2. 2016.03.31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.